

Městská knihovna Hodonín 2023, držitel certifikátu Handicap Friendly

Úvod

Městská knihovna Hodonín je **vzdělávací, společenské a kulturní centrum regionu**. Jako komunitní instituce se stává součástí veřejného života ve městě a místem, kde se lidé setkávají a rozvíjejí své sociální schopnosti. Kromě poskytování tradičních knihovnických služeb nabízí volnočasové aktivity pro všechny věkové kategorie.

Na podporu kulturního života ve městě pořádá celou řadu akcí se širokou nabídkou zajímavých a aktuálních témat v průběhu celého kalendářního roku a to formou přednášek, besed či autorských čtení. Organizuje také výstavní činnost, podílí se na studijních programech místních základních a středních škol.

Knihovna je od roku 2003 **pověřená výkonem regionálních funkcí a poskytuje odborné metodické služby 79 místním knihovnám**.

Činnost knihovny se řídí dokumentem MK ČR „Koncepce rozvoje knihoven v České republice 2017 – 2020“ schváleného usnesením vlády ČR č. 1032 z 23. 11. 2016 a stanovuje si cíle dle Metodického pokynu MK ČR k vymezení standardu VKIS z 18. 12. 2019.

Zřizovatelem knihovny je Město Hodonín, knihovna je jeho organizační složkou a rozpočtovou organizací. V roce 2023 pracovala s **rozpočtem včetně přidělených dotací ve výši 13 539 893,04 Kč, 2 448 142,9 Kč z toho činily dotace**.

Mezníky a ocenění v roce 2023

1) V roce 2023 knihovna dokázala, že poskytuje rovný přístup také osobám se specifickými potřebami a stala se držitelkou certifikátu **Handicap Friendly pro osoby se zrakovým postižením**.

2) Jako knihovna podporující cíle udržitelného rozvoje se zapojila i do kampaně neziskové společnosti Remobil, z.s. zaměřené na ochranu přírody v rámci sběru nepotřebných mobilních telefonů a získala již podruhé **Certifikát společensky odpovědné instituce**. Výrazným počinem roku 2023 v této oblasti zaměřeným na problematiku zadržování vody v krajině byla projekce filmového dokumentu o záchraně mokřadů na Šumavě spojená s besedou na toto téma. Hodonínským základním školám a veřejnosti byl ve dvou výukových programech v Kině Svět Hodonín představen projekt **LIFE for MIREs – Život pro mokřady** jeho PR koordinátorem Lukášem Linhartem.

3) U příležitosti dvacetiletého výročí podepsání „Partnerské smlouvy o spolupráci mezi Hodonínem a Holíčem“ vznikl projekt mezinárodního literárního festivalu **Literární Slovácko**, jehož záměrem je propagace a popularizace regionální české, slovenské a dolnorakouské literatury. První ročník festivalu byl realizován díky programu Nadace ČEZ „Podpora regionů“, podpoře zřizovatele a spolupráce celé řady subjektů. U příležitosti 1. ročníku konání festivalu **vyšla kniha** historika Marka Vařeky **„Kníže Karel z Lichtenštejna 1569-1627. Bankéř ve službách tří císařů“** a byla uvedena **regionální webová encyklopedie významných osobností našeho regionu „Osobnosti Hodonínska“**.

4) Komunitní knihovnou Jihomoravského kraje v kategorii do 500 obyvatel byla vyhlášena **Místní knihovna Nechvalín**. Za pořádání aktivit na podporu čtenářství a propagaci na sociálních sítích ze 79 knihoven našeho regionu získaly výroční cenu **„Knihovna regionu“ Městská knihovna Kyjov** - za profesionální knihovny a **Místní knihovna Lužice** - za knihovny neprofesionální. **Městská knihovna Kyjov** byla také **nominována** a postoupila do užšího výběru **na nejlepší Městskou knihovnu roku 2023** v celorepublikové soutěži SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků).

5) Vedoucí Oddělení informačních zdrojů a regionálních služeb **Magda Švejcarová** byla zvolena členkou krajské komise soutěže **Vesnice roku v Programu rozvoje venkova za Jihomoravský kraj**.

6) Z pěti nominovaných čtenářů v soutěži **Čtenář roku 2023 Jihomoravského kraje** byli **tři** z našeho regionu z **Městských knihoven Dubňany a Hodonín** a z **Obecní knihovny Svatobořice-Mistřín**.

7) Zaměstnanci knihovny a knihovníci regionu poznali **strukturu veřejného knihovnictví v Dolním Rakousku** při návštěvě jednatelky organizace **TreffpunktBibliothek** - Service des Landes NÖ für Bibliotheken, **Ursuly Liebmanna**, která představila servisní organizaci spolkové země Dolní Rakousko, poskytující metodické, poradenské a konzultační služby rakouským knihovnám. Naši knihovníci pak **navštívili** v Dolním Rakousku nově zrekonstruovanou **Městskou knihovnu v Laa an der Thaya** a **Městskou knihovnu v Mistelbachu**.

8) Na **111. knihovnické konferenci v Hannoveru** a na **2. ročníku Festivalu mediálního vzdělávání v Praze** byl ředitelkou knihovny **Petrou Špačkovou** prezentován nový projekt o mediálním vzdělávání veřejnosti s využitím moderních digitálních technologií s názvem **„Řemeslné tvůrčí dílny jako podpora komunitních aktivit“**.

S aktivitami tohoto projektu se přijela na týden **seznámit kolegyně z Německa** v rámci **své odborné stáže programu německo-českého partnerství mezi knihovnami "Librarian in Residence 2023"** zaměřeného na **mediální vzdělávání**. Paní **Miriam Akan**, vedoucí pobočky Bockenheimer Bibliothek - Stadtbücherei Frankfurt am Main se v knihovně zúčastnila lekce digitální gramotnosti pro ZŠ, vyzkoušela 3D tisk i programování robotů v CoderDojo klubu. V knihovně jí neunikla ani práce s chytrými telefony se seniory v univerzitě volného času.

9) V druhé polovině roku 2023 došlo k realizaci projektu **"Revitalizace vnitřních prostor a vybavení pro činnost Městské knihovny Hodonín"**. Rozpočet projektu činil 6 275 499,73 Kč, z toho 5 334 174,78 Kč bylo financováno z dotace EU (Evropská unie) a SR (státní rozpočet) z 2. výzvy IROP (Integrovaný regionální operační program) Knihovny - SC (specifický cíl) 4.4 (PR – přechodový region). **Rekonstrukce** se týkala modernizace vstupní haly (foyer) se zázemím, vybavení tohoto zázemí technickým zařízením pro manipulaci s knihovními fondy tzv. návratovým automatem, vytvoření nových skladovacích prostor pro Informační centrum a revitalizace a nového vybavení zasedacího a přednáškového sálu. Částečně byly renovovány i toalety pro veřejnost v přízemí – muži a ženy. Upraven byl i služební vstup do knihovny, na který je nyní možno umístit přenosnou nájezdovou rampu pro využití k převážení knižního fondu i invalidních vozíků.

Práce knihovny s dětmi a mládeží v roce 2023

Pro **žáky a studenty základních a středních škol z Hodonína a hodonínského regionu** knihovna již tradičně uspořádala celou řadu besed a vzdělávacích aktivit v oblasti literatury i mediálního vzdělávání.

Literární projekty a soutěže pro děti a mládež, vzdělávání pedagogů

K těm nejvýznamnějším patřila pravidelná **vlastní celoroční literární výtvarná soutěž** tentokrát **spojená s tvorbou Ivy Procházkové v rámci projektu „Na Tvém místě“** a množstvím besed školáků se samotnou autorkou a zavedeným slavnostním vyhlášením vítězů v Týdnu knihoven s názvem **„Pátek pro talenty“**.

K dalším projektům zaměřeným na podporu čtenářství u dětí a dospívajících, do kterých se v roce 2023 naše knihovna opakovaně zapojila, byl i 6. ročník mezinárodního projektu „**Bookstart**“, v českém prostředí nazvaný „**S knížkou do života**“, 15. ročník celorepublikového projektu SKIP „**Už jsem čtenář- Knižka pro prvňáčka**“ ukončený slavnostním pasováním prvňáčků na čtenáře ze škol přihlášených do projektu a 8. ročník soutěže **Moravské zemské knihovny „Jižní Morava čte“** s tématem „**Nekonečný svět fantazie**“. K novým projektům patřil 1. ročník výzvy „**Vem knížku na prázdniny**“ připravený ve spolupráci s **MAS Jižní Slovácko**. Ta podpořila i v knihovně konaný workshop pro učitele na odbourání stresu „**Muzikoterapie a Terapie smíchem**“. Podpoře čtenářství nejenom u dětí se knihovna věnovala i prostřednictvím dalších celorepublikových kampaní SKIP a to 14. ročník „**Březen – měsíc čtenářů**“, 23. ročník „**Noc s Andersenem – Indiánská noc**“, 23. ročník „**Týden knihoven**“, 15. ročník „**Den pro dětskou knihu – Manga Day**“. A doplnily je i vlastní projekty „**Jarní prázdniny v knihovně**“ - 2. ročník, „**Rozloučení s prázdninami**“ – 2. ročník a **prázdninové literární výtvarné tvůrčí dílny** pro děti z příměstských táborů. Na jejich 2. ročníku se nacvičovalo scénické čtení i tvorba origami se spisovatelkou **Markétou Pilátovou**.

Mediální vzdělávání pro děti a mládež

V oblasti mediálního vzdělávání se kromě již zavedených lekcí **digitální gramotnosti** pro ZŠ, uskutečnilo několik **workshopů s 3D tiskem** pro žáky 9. ročníků hodonínských ZŠ, prázdninový **Lego den** s programovatelnými stavebnicemi Lego WeDo a Lego SPIKE Prime, 2 online **esportové** víkendové **turnaje v League of Legends**, dopolední **program** pro žáky hodonínských ZŠ a SŠ o **aplikaci TikTok a prevenci v kybernetické bezpečnosti**.

Spolupracující subjekty na projektech pro děti a mládež

Do spolupráce na programech pro děti a dospívající byly zapojeny kromě již uvedených tyto subjekty: Katedra sinologie FF UK, ZUŠ Hodonín, ISŠ Hodonín, Ingrid Nesvadbová, Taneční klub Parket, z.s., SŠPU Hodonín, SVČ Hodonín, Richvalský Manufacturing s.r.o., Bystřický a spol., s.r.o., Eduxe, s.r.o., Daniela Hanáková, Jan Opatřil a nakladatelství CREW. Studenti: Matyáš Vrnák, Marie Robková, Adéla Jedlitschková, Barbora Vlčková, David Vogel.

Práce knihovny se seniory a zdravotně znevýhodněnými v roce 2023

Programy pro seniory se jako každým rokem uskutečňovaly prostřednictvím kontaktního místa **ProSenior** a v rámci programů univerzity volného času i virtuální univerzity třetího věku. Seniorské komunitní centrum ProSenior nabízelo ve své provozní době 2 x týdně v celkovém rozsahu osmi hodin poradenské služby, pravidelné cvičební lekce se židlí i lekce trénování paměti, karetní i deskové hry. Externí pracovníci a **lektorkou kontaktního místa byla Milada Češková**. Jednou do měsíce 2 hodiny zde nabízela odborné poradenství zrakově postiženým také **kancelář SONS ČR Kyjov** (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky). Její pracovníce proškolila zaměstnance knihovny pro práci s touto skupinou veřejnosti i používáním v knihovně dostupných pomůcek pro nevidomé a slabozraké.

Mimo provozní dobu kontaktního centra byly pro seniory organizovány vzdělávací přednášky o přírodních produktech, zdraví a historii, prezentace organizací poskytující sociální služby nejenom pro seniory, dva poznávací zájezdy, letní vlastivědná vycházka po Hodoníně, několik tematických výtvarných dílen, vánoční koncert seniorů, čtenářský klub, pravidelné samostatné cvičení Tajči pro pokročilé a **mediálně vzdělávací workshop Katedry mediálních studií a žurnalistiky Masarykovy univerzity / Fakeskape „Hra na dovolenou“**. Kontaktní centrum ProSenior se spolu se SONS ČR Kyjov prezentovalo na „**Dni seniorů a zdravotně postižených**“.

Spolupracující subjekty na projektech pro seniory a zdravotně znevýhodněné

V rámci poskytování služeb seniorům knihovna spolupracovala zejména s těmito subjekty: Město Hodonín – odbor sociálních věcí a školství, Oblastní charita Hodonín, SONS ČR Kyjov, MU Katedra mediálních studií a žurnalistiky, Zdeňka Šolcová, Jarmila Moosová, Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, MUDr. Pavel Šácha, Elena Tomilina, Vít Hřiba, Dagmar Charvátková, Mária Brezovská, Hodonínské Sexteto plus, Veronika Mergentalová, Jaroslava Zigáčková, Eva Grégrová.

Vzdělávání veřejnosti, zapojení do kampaní zřizovatele

Pro širokou veřejnost byla uspořádána celá řada besed a přednášek včetně tradičních jarních a podzimních vzdělávacích cyklů univerzity volného času.

V rámci tradičních jarních a podzimních kampaní zřizovatele na podporu zdraví a ochrany přírody spolupracovala knihovna také na programech projektu Zdravé město Hodonín a Den Země i s odborem právním a majetku a zelení města.

Pomoc Ukrajině v roce 2023

Součástí programu univerzity volného času jsou od roku 2022 i bezplatné kurzy Češtiny pro cizince financované zřizovatelem. V roce 2023 pokračuje i podpora uprchlíků z Ukrajiny na pobočce se skupinou Kalina zaměřenou na tvůrčí aktivity pro ukrajinské matky a děti i jejich babičky pod vedením její zakladatelky kolegyně **Aleny Příkrylové**. Tvůrkyně většiny literárních projektů a besed knihovny pro děti a pedagogů.

Dotační tituly Městské knihovny Hodonín v roce 2023

1) Regionální funkce knihoven v Jihomoravském kraji v roce 2023. Dotace poskytovaná JMK prostřednictvím MZK ve výši **2 167 746 Kč**. Na základě **Dohody o zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji** v příslušném roce je zřizovateli každoročně poskytnuta dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje na výkon regionálních funkcí naší knihovny, která je od roku 2003 pověřenou knihovnou pro region Hodonínska v Jihomoravském kraji.

2) „Podpora rodinné a seniorské politiky na úrovni obcí“ pro rok 2023. Projekt **„ProSenior – kontaktní centrum Hodonín 2023“**. Hlavním cílem projektu je zabezpečení provozu seniorského kontaktního centra ProSenior v Městské knihovně Hodonín v roce 2023. O dotaci žádá knihovna každoročně u JMK. V roce 2023 získala **56 000 Kč**.

3) Dotační program soutěž MPSV (Ministerstvo práce a sociálních věcí) „Obec přátelská rodině a seniorům 2023“. Dotace podávaná ve spolupráci s odborem sociálních věcí a školství, v rámci které knihovna v roce 2023 získala **88 500 Kč** na technické vybavení CoderDojo klubu a ICT učebny. Zakoupeno bylo toto vybavení: počítač – sestava – klávesnice, myš, obrazovka, OS Windows 10 prof., Microsoft Office 2021 – 1 ks, Notebook, OS Windows 10 prof., Microsoft Office 2021 – 1 ks, 45345 LEGO® Education SPIKE™ Essential Set 1 ks, síťový switch D LINK DGS 12 10 48 1 ks.

4) Program Knihovna 21. století, projekt „Knihy do ouška“ – v roce 2023 byla knihovně přiznaná dotace ve výši **10 000 Kč** na zakoupení roční licence k přístupu do Digitální internetové knihovny KTN (Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana) na stahování zvukových knih pro nevidomé a slabozraké klienty knihovny. Jedná se o dotační titul MK ČR s 50 % finanční spoluúčastí zřizovatele. Celkový rozpočet projektu činil **20 250 Kč**.

- 5) Program MK ČR (Ministerstvo kultury) **VISK 3**, projekt „**Řemeslné tvůrčí dílny jako podpora komunitních aktivit v oblasti mediálního a technologického vzdělávání v knihovnách**“. Přiznaná **dotace 52 000 Kč**. Podmínkou přidělení dotace je 50% finanční spoluúčast zřizovatele. Na základě získané dotace bylo zakoupeno další technické vybavení ICT učebny: 3 ks Lego SPIKE Prime, 2 ks Lego WeDo 2.0, 1 ks sada - 2 x softbox s difuzním plátnem, 2 x stativ, 2 x LED světla 8000 LM s napájecím kabelem, 1 ks jeřábové teleskopické rameno a uhrazeny služby lektorů 3Dtisku a tvorby webových stránek. **Celkový rozpočet projektu činil 109 597 Kč**.
- 6) Program Nadace ČEZ „**Podpora regionů v roce 2023**“. Na projekt mezinárodního literárního festivalu **Literární Slovácko** byla **získaná dotace 90 000 Kč**.
- 7) Sponzorské příspěvky na literární program scénického čtení „**Pejskové**“ v rámci „**Dne pro dětskou knihu**“ od **České spořitelny a společnosti Montgas v celkové výši 10 000 Kč**.

Statistické údaje k 31.12.2023

V knihovně se v roce 2023 zaregistrovalo **4450 čtenářů**, z toho 1660 dětí do 15ti let. Veřejné informační a vzdělávací služby knihovny byly poskytnuty **156 535 uživatelům**, z toho 76 066 osob knihovnu fyzicky navštívilo a 80 469 využilo otevřeného přístupu knihovny v online prostoru návštěvou elektronického katalogu, elektronických informačních zdrojů a databází, sledováním volně dostupných živých vysílání na sociálních sítích a platformách knihovny, jejich záznamů i natočených videozáznamů. **960 pořádaných akcí navštívilo 14 988 návštěvníků**. Celkový počet **vypůjčených dokumentů činil 122 713**. **Nežádánějšími tituly v roce 2023 byly:** 1. Osudné svědectví od Roberta Bryndzy, 2. Listopád od Aleny Mornštajnové, 3. Šikmý kostel I. od Karin Lednické. **Počet knihovních jednotek dosáhl 141 787**. Počet zaměstnanců 16,4. Od ledna do prosince 2023 bylo vloženo **214 zpráv** do Událostí na hlavní webové stránce. Počet návštěv **webových stránek knihovny v roce 2023 činil 52 065**. Prostřednictvím sociálních sítí byla informována veřejnost o konaných akcích. Na streamovací platformě **Twitch** určené pro pořádání videoherních turnajů měla knihovna **222 sledujících**. Dvou živě vysílaných esportových turnajů se zúčastnilo 174 hráčů a sledujících. Knihovnu sledovalo **1450 sledujících na FB, 724 na IG**. **Počet návštěv na FB** byl v roce 2023 **12 535** a na IG **2786**. Na FB bylo za rok 2023 vloženo 550 příspěvků, na IG 541. **YouTube kanál** knihovny měl **44 odběratelů**, 1115 shlédnutí a 7 nově přidáných videí.

Oddělení informačních zdrojů a regionálních služeb

Oddělení informačních zdrojů a regionálních služeb Městské knihovny Hodonín poskytuje odborné knihovnické služby 79 knihovnám v regionu Hodonín. Pro 61 knihoven bylo zakoupeno a odborně zpracováno 5 443 svazků v celkové hodnotě 1 124 591 Kč. Pracovnice rozvezly 709 výměnných souborů s celkovým počtem 26 241 svazků knih, audioknih a deskových her. Do výměnných fondů bylo zapsáno 1 715 nových svazků v hodnotě 486 069 Kč.

Ve 10 knihovnách regionu proběhla s pomocí pracovníků regionálního oddělení revize knihovního fondu.

Na podporu kulturně-vzdělávacích aktivit byly v rámci projektu „S pohádkami do přírody“ realizovány besedy pro malé knihovny regionu s následujícími autory:

Petra Martišková – témata „Hastrmanka Evelínka a zlatá rybka“ a „Velké dobrodružství malého dráčka“ (Domanín, Těmice, Žeravice, Kostelec, Kuželov, Velká nad Veličkou)

Radek Malý – beseda „Příhody matky Přírody a jiné knihy“ s četbou příběhů a básní (Radějov, Kněždub)

Lucie Hlavinková – pět přednášek na téma „Projekt Pes – Prázdniny v Beskydech“ (Sobůlky, Bukovany, Žarošice, Lipov, Sudoměřice)

Celkem se 13 besed zúčastnilo 682 dětí.

V rámci akce „Březen – měsíc čtenářů“ byly oceněny dvě knihovny – Městská knihovna Kyjov a Místní knihovna Lužice – za aktivity na podporu čtenářství a jejich propagaci na sociálních sítích.

V regionálních knihovnách proběhlo 138 metodických návštěv a pracovníce odpověděly na 595 dotazů při telefonických konzultacích. V rámci vzdělávání bylo v Městské knihovně připraveno 6 odborných seminářů na témata:

„(Ne)bezpečný on-line svět“

„Současná dětská literatura“

„Propagace knihovny na webu a sociálních sítích“

„Struktura veřejného knihovnictví v Dolním Rakousku“

Prezentace firmy Albi

Školení v AKS Tritius

Kromě toho se uskutečnily 4 porady pro knihovníky, z toho jedna výjezdní do MěK Kyjov a Knihovny Karla Dvořáčka ve Vyškově.

Oddělení pomáhá knihovnám také s podáváním žádostí o dotace – např. z programů VISK 3, Knihovna 21. století (MK ČR), Program rozvoje Jihomoravského kraje a Malé projekty SKIP Velká Morava.

V roce 2023 bylo z dotace Jihomoravského kraje získáno 227 000 Kč pro vybavení 6 knihoven:

Blatnička, Malá Vrbka, Hrubá Vrbka, Kozojídky, Sobůlky a Tasov.

Do soutěže Komunitní knihovna Jihomoravského kraje bylo za okres Hodonín nominováno 5 knihoven: Městská knihovna Kyjov, Městská knihovna Dubňany, Městská knihovna Ždánice, Místní knihovna Lužice a Místní knihovna Nechvalín. MK Nechvalín získala ocenění v kategorii do 500 obyvatel.

Vedoucí oddělení, paní Magda Švejcarová, byla poprvé členkou krajské komise soutěže Vesnice roku v rámci Programu rozvoje venkova za Jihomoravský kraj.

Oddělení odborně zpracovává v systému AKS Tritius knihy, zvukové knihy, deskové hry a další dokumenty nejen pro knihovny regionu a výměnný fond, ale také pro všechna oddělení Městské knihovny a její pobočku Brandlova.

V roce 2023 bylo zapsáno celkem 5 476 dokumentů, z toho:

4 924 knih

486 zvukových knih

63 deskových her

2 brožury

1 AV médium

Odborně zpracované záznamy jsou zasílány do Souborného katalogu Národní knihovny v Praze.

Oddělení pro děti a Pobočka Brandlova

Knihovna pravidelně spolupracuje se základními školami v Hodoníně i v okolí formou čtenářských lekcí, besed a celoročních projektů. Každoroční projekt je věnován jednomu významnému současnému autorovi.

V roce 2023 jsme spolupracovali se spisovatelkou Ivou Procházkovou. Projekt „Na tvém místě“ seznamoval děti s její tvorbou formou čtenářských lekcí i osobních setkání.

Děti v hodinách četly knihy autorky, každá třída alespoň jednu, a individuálně si děti půjčovaly i další. Projekt měl dvě části:

Literární část: děti si vybraly hrdinu z knihy a psaly, jak by se zachovaly na jeho místě.

Výtvarná část: kreslily situaci z přečtené knihy.

Do projektu se zapojilo 9 tříd, proběhlo 6 čtenářských lekcí (109 dětí) a 9 besed se spisovatelkou (245 dětí). Nejlepší práce byly oceněny v Týdnu knihoven a vystaveny v knihovně.

Na podporu čtenářské gramotnosti u prvňáčků se knihovna pravidelně účastní celostátního projektu „Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka“. Akce probíhá v sále Evropa a je slavnostní událostí – děti čtou, vystupují, a nakonec jsou pasovány na čtenáře. V roce 2023 bylo takto pasováno 190 prvňáčků (Dětské oddělení).

Lásku ke knihám pěstujeme už u nejmenších dětí. V rámci projektu „Bookstart – S knížkou do života“ proběhlo v roce 2023 8 besed s Ingrid Nesvadbovou pod názvem „Škvrňata a batolata do knihovny natotata“. Děti získaly tzv. startovací balíček a registraci zdarma. Projekt je určen dětem ve věku 0–6 let. Zúčastnilo se 196 dětí.

V rámci Týdne knihoven jsme opět četli na netradičním místě – na sběrném dvoře v Hodoníně, letos pro 101 druháků.

Knihovna se také účastní celostátních a regionálních akcí jako je Noc s Andersenem a Den pro dětskou knihu.

Celkově v roce 2023 proběhlo v Dětském oddělení 156 akcí, kterých se zúčastnilo 3 508 návštěvníků.

Čítárna a studovna

Oddělení čítárny a studovny Městské knihovny Hodonín nabízí nejen denní tisk a časopisy, ale také zpravodaje okolních obcí. V příruční knihovně jsou k dispozici slovníky, encyklopedie a regionální literatura k prostudování. Návštěvníci zde mohou využít veřejný internet, barevný tisk a kopírování. Pro registrované čtenáře jsou k zapůjčení audioknihy i zvukové knihy pro nevidomé a slabozraké z produkce Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana v Praze (KTN).

V roce 2023 využilo služeb čítárny celkem 2 717 návštěvníků.

Audioknihy si pravidelně půjčovalo 67 čtenářů, z toho 9 mladších 15 let. Knihovna v současnosti nabízí 2 440 titulů audioknih. Zapůjčování audioknih na klasických CD nosičích je stále oblíbené u dětí i dospělých. Zvuková knihovna pro nevidomé a slabozraké v současnosti nabízí 1 377 titulů.

V květnu proběhl v čítárně audiokvíz, při němž si návštěvníci mohli ve zvukovém koutku vyzkoušet poslech audioknih a hádat slavná literární díla podle ukázek.

Také v květnu se konala beseda s Lukášem Vavrečkou, spoluautorem knihy „Nečtu! Poslouchám“, zaměřené na audioknihy. Součástí akce byla i putovní výstava ke stejnojmenné knize autorů Lukáše Vavřečky a Kláry Smolíkové s ilustracemi Kateřiny Illnerové.

Městská knihovna Hodonín se k 1. 7. 2023 stala čestným držitelem Certifikátu Handicap Friendly pro osoby se zrakovým postižením. Ocenění uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) na základě posouzení přístupnosti knihovny odbornou komisí.

Knihovna dlouhodobě spolupracuje s Knihovnou a tiskárnou pro nevidomé K. E. Macana v Praze (KTN), provozuje Zvukovou knihovnu a nabízí také donáškovou službu, poradenské a konzultační služby ve spolupráci se SONS ČR. V oddělení čítárny jsou k dispozici různé kompenzační pomůcky, které pomáhají nahradit zrakové funkce ztracené v důsledku úrazu, nemoci či stáří.

Knihovna se aktivně zapojila do Dne seniorů a zdravotně postižených konaného v Kulturním domě Hodonín, kde ve spolupráci s organizací ProSenior prezentovala své služby pro zrakově postižené.

V říjnu, v rámci Týdne knihoven 2023, nabídla knihovna bonusovou akci SKIP.cz ve spolupráci s Palmknihy.cz – voucher na audioknihu zdarma.

Dále se knihovna zapojila do 24. ročníku sbírky Bílá pastelka, konané u příležitosti Mezinárodního dne bílé hole. Sběrná místa byla zřízena jak v hlavní budově Městské knihovny, tak i na pobočce Brandlova.

Čítárna také nabízí přístup do databáze regionálních osobností. Od května 2023 je dostupná regionální webová encyklopedie „Osobnosti Hodonínska“, kterou najdete na stránkách: www.osobnostihodoninska.cz.

NEJPŮJČOVANĚJŠÍ PERIODIKA

	Počet návštěvníků	Počet čtenářů (audio)	Počet výpůjček periodik	Počet výpůjček knih	Počet výpůjček audioknih
2023	2717	67 z toho 9 dětí	2775	80	2645 z toho 24 Macan

Knihovna odebírala v roce 2023 celkem 94 exemplářů periodik.

DENNÍ TISK

1. Hospodářské noviny	460x
2. Právo	452x
3. Mladá fronta DNES	336x
4. Sport	253x
5. Hodonínský deník	242x

ČASOPISY

1. Téma	161x
2. Reflex	89x
3. Burda	79x
4. Květy	55x
5. Svět motorů	45x

ZPRAVODAJE OBCÍ

1. Hodonínské listy	23x
2. Strážničan: zpravodaj	22x
3. Kyjovské noviny	10x
4. Čejč – DNES	6x
5. Veselské listy	5x

KNIHY Z PŘÍRUČNÍ KNIHOVNY

1. Kučera, A. - Hodonín nostalgický 3	5x
2. Jižní Morava 2020: sborník	4x
3. Jižní Morava 2021: sborník	3x
4. Hrbačová, P. – Lidový oděv na Kyjovsku	3x
5. Krátká, L. – Tetičko, ušijte mně kroj	3x

AUDIOKNIHY

Počet audioknih ve fondu knihovny k 19. 1. 2024 – 2440 titulů

AUDIOKNIHY	AUDIOKNIHY PRO DĚTI
1. Nesbo, J. – Žárlivost a jiné povídky 7x	1. Tamchyna, R. - 4x Čtyřlístek 6x
2. Bryndza, R. – Do posledního dechu 7x	2. Kinney, J. – Deník malého poseroutky 5x
3. Davouze, M. – Dům v Bretani 7x	3. Walliams, D. – Něfo 5x
4. Minier, B. – Lov 6x	4. Kinney, J. – Deník malého poseroutky 5x
5. Bryndza, R. - Noční lov 6x	5. Kratochvíl, M. – Klofáci 5x

ZVUKOVÉ KNIHY MACAN

Počet zvukových knih ve fondu k 19. 1. 2024 – 1377 titulů

1. Niedl, F. - S vlčí hlavou v erbu	2x
2. Niedl, F. – Čas vlků	2x
3. Benson, P., Kelly, M. – Učební texty angličtiny	1x
4. Dobiášová, T. – Tajemství	1x
5. Gabriel, M. – Návrhář	1x

VÝSTAVNÍ ČINNOST V ROCE 2023

Umělecké výstavy a vernisáže jsou nedílnou součástí kulturního programu knihovny. Městská knihovna Hodonín disponovala v roce 2023 čtyřmi výstavními prostory: Galerie Vednevnoci, Výstavní sál, Plácek v předsálí v 1. patře a Minigalerie Amatér ve vestibulu knihovny.

Z důvodu přestavby vestibulu na literární kavárnu byla výstavní činnost v Minigalerii Amatér ukončena, a galerie byla k 1. 9. 2023 oficiálně zrušena.

Ve Výstavním sále byla výstavní činnost v měsících listopad a prosinec pozastavena, neboť prostor dočasně sloužil jako náhradní zasedací místnost během rekonstrukce původního zasedacího sálu.

Knihovna nabídla v průběhu roku celkem 30 výstav, z toho:

v Galerii Vednevnoci se uskutečnilo 11 výstav,

ve Výstavním sále 6 výstav,

v Minigalerii Amatér 6 výstav,

na Plácku v předsálí proběhlo 7 výstav.

Ve výstavních prostorách bylo možné během roku zhlédnout výstavy ilustrací, fotografií, kreseb, maleb, keramiky a grafiky. Představili se nejen renomovaní čeští umělci, ale také regionální výtvarníci, fotografové, žáci a studenti místních škol i zástupci neziskových organizací.

Největší návštěvnost zaznamenala vernisáž výstavy „Na tvém místě“, která je každoročně součástí akce Pátek pro talenty v rámci Týdne knihoven. Výstava představila výtvarné a literární soutěžní práce dětí, které vznikly v rámci celoročního projektu inspirovaného tvorbou spisovatelky Ivy Procházkové.

V rámci festivalu Literární Slovácko aneb Hodonínský festival s knihou byly v červenci a srpnu uspořádány dvě tematické výstavy:

„Václav Šálek a Michal Svítok – Z obou břehů řeky Moravy aneb ČTK a TASR ve fotografii“

„Sochy a pomníky v pohybu“ (z cyklu Hodonín nostalgický)

Právě výstava Antonína Kučery, připomínající osudy známých i méně známých hodonínských soch a pomníků a jejich přemísťování ve městě, se stala nejnavštěvovanější výstavou roku 2023.

Ve vestibulu knihovny byla v červenci a srpnu k vidění také výstava „War in Ukraine – Lidé mezi námi“, která představila fotografie ukrajinských rodin a jejich osobní příběhy. Na realizaci výstavy se podílela Oblastní charita Hodonín, Město Hodonín a Městská knihovna Hodonín.

GALERIE VEDNEVNOCI

<i>Trvání výstavy</i>	<i>Autor + název výstavy</i>	<i>technika</i>	<i>návštěvnost vernisáže</i>
9. ledna – 31. ledna	Adam Procházka - Souznění	malba	/
4. února – 4. března	Tomáš Rossí – Zátíší	malba	/
4. března – 1. dubna	Libor Sigmunt – Ztepilý verch	malba a akvarel	/
1. dubna – 29. dubna	Ohlédnutí za oslavami Století skautingu	fotografie	3. dubna – 8 osob
29. dubna – 26. května	Božena Borýsková – Ve větru	kresba a grafika	5. května – 40 osob
27. května – 30. června	František Filipi – Malé moře	malba a grafika	2. června – 20 osob
1. července – 26. srpna	Václav Sika – Brouci	malba	/
29. srpna – 30. září	Malířské reflexe - Výběr ze studentských prací oboru Užitá malba SŠPU Hodonín.	malba	7. září – 20 osob
30. září – 28. října	Josef Saska – Sázava	malba	/
28. října – 2. prosince	Michal Halva - Poslední dva milovníci kubismu v Čechách	malba	/
2. prosince 2023 – 6. ledna 2024	Josef Fantura – Linie krajiny	fotografie	6. prosince – 30 osob

VÝSTAVNÍ SÁL

<i>Trvání výstavy</i>	<i>Autor + název výstavy</i>	<i>technika</i>	<i>návštěvnost vernisáže</i>
10. ledna – 28. února	(Re)vize knihoven 21. století	Fotografie nejzajímavějších rekonstrukcí knihoven z celé ČR mezi lety 2015 až 2020	/
6. března – 28. dubna	Klauzury SŠPU - Malba a Grafický design	malba, kresba, grafika	/
8. května – 30. června	Proměny - Výběr prací žáků výtvarných oborů SŠ Strážnice	malba, kresba, objekty	/
10. července – 27. července	Václav Šálek, Michal Svítok – Z obou břehů Moravy aneb ČTK a TASR ve fotografii	fotografie	14. července – 20 osob
1. srpna – 31. srpna	Antonín Kučera – Sochy a pomníky v pohybu	fotografie z cyklu Hodonín nostalgický	/
11. září – 31. října	Na mém místě	dětské soutěžní výtvarné a literární práce	6. října – 80 osob
V období říjen, listopad a prosinec sloužil výstavní sál jako náhradní prostor za zasedací sál, který v té době procházel rekonstrukcí, výstavní činnost byla proto pozastavena.			

PLÁCEK

<i>Trvání výstavy</i>	<i>Autor + název výstavy</i>	<i>technika</i>	<i>návštěvnost vernisáže</i>
2. ledna – 28. února	Eva Kočaříková - Expozice	malba	/
2. – 30. března	30 let ZŠ Očovská	výstava prací žáků	/
4. – 27. dubna	Ekofórum u příležitosti Dne země	výstava prací žáků ZŠ a praktické školy Hodonín, Náměstí B. Martinů	/
5. – 26. května	Nečtu! Poslouchám - ilustrace Kateřiny Illnerové	putovní výstava ke knize K. Smolíkové a L. Vavřečky	/
1. června – 31. srpna	Alžběta Hubáčková – Střípky ze života	malba a kresba + ilustrace ke knize Zuzany Teplíkové "Celestýnčiny kouzelné kuličky"	/
11. září – 31. října	Na tvém místě	dětské soutěžní výtvarné a literární práce	6. října – 80 osob
1. listopadu – 31. prosince	Malá ochutnávka z tvorby žáků ZUŠ Hodonín	malba, kresba, keramika	/

MINIGALERIE AMATÉR

<i>trvání výstavy</i>	<i>autor + název výstavy</i>	<i>technika</i>	<i>návštěvnost vernisáže</i>
2. ledna – 28. února	SŠPU Hodonín - Náhledy	malba, kresba – práce studentů	/
2. – 30. března	30 let ZŠ Očovská	výstava prací žáků	/
4. – 27. dubna	Eurosolar – Klima je naše věc	fotografie a textové panely o klimatu, energii a občanském řešení krize.	/
28. dubna – 12. května	Univerzity volného času - Kresba	výstava prací účastníků kurzu pod vedením Mgr. Daniely Satkové	/
16. května – 30. června	Adéla Černá – Dílky duše	tradiční i digitální tvorba	/
1. července – 31. srpna	War in Ukraine - Lidé mezi námi	výstava fotografií rodin z Ukrajiny a jejich osobních příběhů	26. června – 32 osob
K 1. září 2023 byla Minigalerie Amatér zrušena z důvodu přestavby prostoru na kavárnu.			

ICT učebna a CoderDojo klub – činnost v roce 2023

Do ICT učebny a klubu CoderDojo bylo pořízeno nové vybavení díky schválené žádosti o dotaci z programu Ministerstva kultury ČR – VISK 3, s názvem:

„Řemeslné tvůrčí dílny jako podpora komunitních aktivit v oblasti mediálního a technologického vzdělávání v knihovnách.“

Rozpočet projektu činil 150 000 Kč vč. DPH, z toho požadovaná dotace byla 75 000 Kč (50 %), zbylých 75 000 Kč představovalo spolufinancování knihovny.

Na základě získané dotace byly pořízeny a realizovány tyto položky a služby:

3 ks LEGO® Education SPIKE™ Prime

2 ks LEGO® WeDo 2.0

1 sada pro natáčení: 2× softbox s difuzním plátnem, 2× stativ, 2× LED světla (8000 LM) s napájecím kabelem

1 ks jeřábové teleskopické rameno

DPP pro lektory, honoráře autorům

Propagační materiály (plakáty, pozvánky)

Další vybavení bylo zakoupeno z dotace „Obec přátelská rodinám“ v celkové hodnotě 104 500 Kč vč. DPH:

1× počítačová sestava (klávesnice, myš, obrazovka, OS Windows 10 Pro, Microsoft Office 2021)

1× notebook (OS Windows 10 Pro, Microsoft Office 2021)

1× LEGO® SPIKE™ Essential Set (45345)

1× síťový switch D-LINK DGS 1210-48

Celoroční lekce robotiky (DPP)

Populárně-naučná přednáška z fyziky (DPP)

Workshop 3D tisku (fakturováno)

Víkendový online turnaj v League of Legends – moderování (fakturováno)

Výsledky a aktivity

Díky novému vybavení se děti a dospívající mohli seznámit se základy mediální gramotnosti a rozšířit své znalosti v přírodovědných a technologických oborech. Neustálá obnova zařízení v klubu CoderDojo přispěla ke zvyšování digitální kompetence mladých návštěvníků a rozšíření online služeb. Knihovna zároveň poskytla prostor pro edukaci o výhodách i rizicích virtuálního prostředí.

CoderDojo

V průběhu roku byla navázána spolupráce se studentem SŠPU Matyášem Vrnákem, který děti seznamoval s programovacím jazykem Scratch.

Celkem proběhlo 15 lekcí, kterých se zúčastnilo 105 dětí.

3D tisk, vedený ve spolupráci s firmou RICHVALSKÝ MANUFACTURING s.r.o., probíhal 3× do června a poté 8× od září do konce roku.

Celkem 11 lekcí, 115 účastníků.

 Celkem 26 akcí s 220 účastníky.

Projekt: Digitální gramotnost

Knihovna se zapojila do projektu digitálního a mediálního vzdělávání, v rámci kterého byly realizovány dva typy kurzů:

Digitální gramotnost pro ZŠ

Největší zájem projevila opět soukromá škola Na Pohodu.

Děti pracovaly s novým vybavením z projektu VISK 3.

Vznikly dva animované filmy, které sloužily k propagaci výdejního boxu i k prezentaci knihovny v zahraničí.

Ve spolupráci s firmou Bystřický a spol. se děti učily základy tvorby webových stránek.

 Celkem 7 kurzů, 96 dětí.

Digitální gramotnost pro veřejnost

Kurz probíhal převážně individuálně po domluvě s lektorem.

 3 kurzy, 5 účastníků.

 Celkem: 10 akcí s 101 účastníky.

Workshop: Novodobé řemeslo pro ZŠ

Proběhl 3× před letními prázdninami a 2× po nich.

 Celkem 5 lekcí, 127 účastníků.

Technologické akce knihovny

Technologie v knihovně – 27 účastníků
Lego Den s firmou Eduxe – 25 dětí
Rozloučení s prázdninami – 40 dětí
Den pro dětskou knihu a Den otevřených dveří – 100 účastníků
Turnaje League of Legends: leden – 69 lidí, prosinec – 105 lidí
 Celkem 6 akcí, 366 účastníků.

Univerzita volného času

Název kurzu	Počet lekcí	Počet účastníků
Android I – Základy	9	60
Android II – Pokročilí	9	36
Notebooky pro seniory I	18	44
Notebooky pro seniory II	14	41
Office (Word, Excel...)	13	61
Čeština pro cizince I	16	91
Čeština pro cizince II	16	102
Genealogie	16	156

 Celkem: 111 lekcí, 591 účastníků

Pronájem prostor

Akce	Počet konání	Účastníci
Merlin	4×	43
Justiční akademie	1×	20
MÚ	1×	22

 Celkem 6 akcí, 85 účastníků

Zašívárna – komunitní prostor pro mládež

Zašívárna, otevřená v roce 2019, slouží jako komunitní prostor pro děti a dospívající. Nabízí volnočasové aktivity, stolní hry, čtení specializované literatury i kreativní workshopy. V roce 2023 probíhala pravidelná kreativní odpoledne a občasné turnaje ve stolním fotbálku či fotbalu na PlayStationu.

 V průměru prostor navštěvuje 5–10 dětí denně, celkem za rok 902 návštěvníků, což představuje nárůst o více než 25 % oproti roku 2022.

Meziknihovní výpůjční služba (MVS) za rok 2023

V roce 2023 zapůjčila Městská knihovna Hodonín prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby (MVS) celkem 946 svazků ze svého fondu. Dokumenty byly žádány knihovnami v regionu a zavezeny přímo do knihoven při rozvozu výměnného fondu. Dalších 157 požadovaných knih bylo zasláno poštou do různých knihoven v rámci České republiky.

Pro své čtenáře si knihovna prostřednictvím MVS zapůjčila z jiných knihoven v republice 138 knih.

ProSenior – aktivity a programy v roce 2023

ProSenior je kontaktní místo zaměřené na komunitní práci se seniory. Nabízí programy podporující udržení a rozvoj kognitivních funkcí a fyzické aktivity starší populace.

Součástí nabídky jsou přednášky se zdravotní, regionální a sociální tematikou, tvořivé dílny s dekoracemi podle ročních období a rukodělné činnosti využívající různé výtvarné techniky – například korálkování, práce s textilem nebo papírem. Některé dílny a přednášky jsou vedeny samotnými aktivními seniory.

Organizují se také jednodenní zájezdy za poznáním – návštěvy kulturních památek, regionálních výrobců nebo vědecko-zábavních parků.

ProSenior se pravidelně zapojuje do celostátních akcí, jako je Národní týden trénování paměti nebo Pochod pro mozek, a spolupracuje s organizací Senior pasy.

V roce 2023 se v ProSenioru uskutečnilo:

34 kulturních a

107 vzdělávacích akcí,

kterých se celkem zúčastnilo 1 707 návštěvníků. Mimo tyto akce navštívilo ProSenior samostatně dalších 189 osob.